

Bruselj, 13. junij 2016
(OR. en)

9197/16

ECOFIN 449
UEM 196
SOC 313
EMPL 209
COMPET 283
ENV 328
EDUC 183
RECH 175
ENER 191
JAI 437

DOPIS

Pošiljatelj:	generalni sekretariat Sveta
Prejemnik:	Odbor stalnih predstavnikov/Svet
Št. dok. Kom.:	9124/16 ECOFIN 416 UEM 166 SOC 280 EMPL 176 COMPET 253 ENV 297 EDUC 153 RECH 145 ENER 158 JAI 403 - COM(2016) 327 final
Zadeva:	Priporočilo za PRIPOROČILO SVETA v zvezi z nacionalnim programom reform Estonije za leto 2016 in mnenje Sveta o programu stabilnosti Estonije za leto 2016

V prilogi vam pošljamo navedeni osnutek priporočila Sveta, ki so ga pregledali in potrdili različni odbori Sveta, temelji pa na predlogu Komisije COM(2016) 327 final.

PRIPOROČILO SVETA

z dne ...

**v zvezi z nacionalnim programom reform Estonije za leto 2016
in mnenje Sveta o programu stabilnosti Estonije za leto 2016**

SVET EVROPSKE UNIJE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije ter zlasti člena 121(2) in člena 148(4) Pogodbe,

ob upoštevanju Uredbe Sveta (ES) št. 1466/97 z dne 7. julija 1997 o okrepitvi nadzora nad proračunskim stanjem ter o nadzoru in usklajevanju gospodarskih politik¹ in zlasti člena 5(2) Uredbe,

ob upoštevanju priporočila Evropske komisije,

ob upoštevanju resolucij Evropskega parlamenta,

ob upoštevanju sklepov Evropskega sveta,

ob upoštevanju mnenja Odbora za zaposlovanje,

ob upoštevanju mnenja Ekonomsko-finančnega odbora,

ob upoštevanju mnenja Odbora za socialno zaščito,

ob upoštevanju mnenja Odbora za ekonomsko politiko,

¹ UL L 209, 2.8.1997, str. 1.

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Komisija je 26. novembra 2015 sprejela letni pregled rasti, ki zaznamuje začetek evropskega semestra za usklajevanje ekonomskih politik za leto 2016. Evropski svet je na zasedanju 17. in 18. marca 2016 potrdil prednostne naloge iz letnega pregleda rasti. Komisija je 26. novembra 2015 na podlagi Uredbe (EU) št. 1176/2011 Evropskega parlamenta in Sveta² sprejela poročilo o mehanizmu opozarjanja, v katerem je Estonijo opredelila kot eno od držav članic, za katere bo opravljen poglobljeni pregled. Komisija je istega dne sprejela tudi priporočilo za priporočilo Sveta glede ekonomske politike euroobmočja. To priporočilo je Evropski svet potrdil na zasedanju 18. in 19. februarja 2016, Svet pa ga je sprejel 8. marca 2016³. Estonija bi morala kot država, katere valuta je euro, in zaradi tesne medsebojne povezanosti gospodarstev ekonomske in monetarne unije zagotoviti, da to priporočilo v celoti in pravočasno izvede.
- (2) Poročilo o državi za Estonijo za leto 2016 je bilo objavljeno 26. februarja 2016. V njem je bil ocenjen napredek Estonije pri izvajanju priporočil za posamezne države, ki jih je Svet sprejel 14. julija 2015, in doseganju njenih nacionalnih ciljev iz strategije Evropa 2020. Poročilo o državi vsebuje tudi rezultate poglobljenega pregleda v skladu s členom 5 Uredbe (EU) št. 1176/2011. Komisija je 8. marca 2016 predstavila rezultate poglobljenega pregleda. Na podlagi opravljene analize Komisija ugotavlja, da v Estoniji ni makroekonomskih neravnotežij.
- (3) Estonija je 28. aprila 2016 predložila program stabilnosti za leto 2016, 10. marca 2016 pa nacionalni program reform za leto 2016. Programa sta bila ocenjena istočasno, da bi se upoštevala njuna medsebojna povezanost.

² Uredba (EU) št. 1176/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. novembra 2011 o preprečevanju in odpravljanju makroekonomskih neravnotežij (UL L 306, 23.11.2011, str. 25).

³ UL C 96, 11.3.2016, str. 1.

- (4) Ustrezna priporočila za posamezne države so bila obravnavana pri načrtovanju programov evropskih strukturnih in investicijskih skladov za obdobje 2014–2020. Kot je predvideno v členu 23 Uredbe (EU) št. 1303/2013 Evropskega parlamenta in Sveta⁴, lahko Komisija od države članice zahteva, da pregleda svoj partnerski sporazum in ustrezne programe ter predlaga njihove spremembe, kadar je to potrebno za podporo izvajanju ustreznih priporočil Sveta. Komisija je zagotovila dodatne podrobnosti o tem, kako bo uporabila to določbo, v smernicah o uporabi ukrepov za povezovanje uspešnosti evropskih strukturnih in investicijskih skladov z dobrim gospodarskim upravljanjem.
- (5) Za Estonijo trenutno velja preventivni del Pakta za stabilnost in rast. V programu stabilnosti za leto 2016 vlada načrtuje nominalni primanjkljaj v višini približno 0,5 % BDP v obdobju 2016–2018, nato pa bo sledilo uravnoteženje. V strukturnem smislu Estonija še naprej dosega srednjeročni proračunski cilj, tj. strukturni saldo, v celotnem obdobju programa. V skladu s programom stabilnosti se pričakuje, da bo delež javnega dolga v BDP ostal pri približno 10 % BDP v letu 2017 in se zmanjšal na približno 9,5 % BDP v letu 2020. Makroekonomski scenarij, na katerem temeljijo te proračunske projekcije, je za leto 2016 verjeten, za leto 2017 pa optimističen. Glede na pomladansko napoved Komisije iz leta 2016 se pričakuje premik strukturnega salda s presežka v višini 0,6 % BDP v letu 2015 na uravnotežen proračun v letu 2016 in nato na rahel primanjkljaj v višini 0,2 % BDP v letu 2017, kar lahko šteje kot blizu srednjeročnega proračunskega cilja. Nadaljnji odkloni bi bili ocenjeni glede na zahtevo po ohranitvi strukturnega salda pri srednjeročnem proračunskem cilju. Svet na podlagi ocene programa stabilnosti in ob upoštevanju pomladanske napovedi Komisije iz leta 2016 pričakuje, da bo Estonija izpolnjevala določbe Pakta za stabilnost in rast.

⁴ Uredba (EU) št. 1303/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o skupnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu, Kohezijskem skladu, Evropskem kmetijskem skladu za razvoj podeželja in Evropskem skladu za pomorstvo in ribištvo, o splošnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu, Kohezijskem skladu in Evropskem skladu za pomorstvo in ribištvo ter o razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 1083/2006 (UL L 347, 20.12.2013, str. 320).

- (6) Estonija je sprejela pomembne ukrepe za izboljšanje udeležbe na trgu dela, tudi z izvajanjem reforme na področju delovne sposobnosti. Reforma, ki je začela veljati januarja 2016 in se bo v celoti začela izvajati januarja 2017, bo prinesla povečanje skupne ponudbe delovne sile. Izziv bo ponovna poklicna vključitev oseb, ki so bile dalj časa odsotne s trga dela. Uvajajo se novi ukrepi aktivne politike na trgu dela, katerih cilj je osebam, ki jim je reforma na področju delovne sposobnosti namenjena, omogočiti vstop na trg dela in obstanek na njem, sprememb pa je bila deležna tudi shema finančne pomoči.
- (7) Estonija je sprejela ukrepe za izboljšanje spodbud za delo z zmanjšanjem davčne obremenitve dela za vse dohodkovne razrede, tudi za osebe z nizkimi dohodki. To je morda prispevalo k nižji stopnji brezposelnosti in višji stopnji zaposlenosti nizkokvalificiranih delavcev v Estoniji v primerjavi s povprečjem EU. Med ukrepi, ki so bili že sprejeti, je predvideno dodatno vračilo davka od leta 2017 dalje za osebe z nizkimi dohodki. Vendar pa to povzroča visoke efektivne mejne davčne stopnje, kar lahko pomeni tveganje za nastanek pasti nizkih plač in spodbudo za plačevanje „plač v kuverti“. Učinek teh ukrepov bo znan šele, potem ko bodo ocenjeni.
- (8) Izvajanje strategije vseživljenjskega učenja 2020, skupaj s programom poklicnega izobraževanja in usposabljanja za obdobje 2015–2018, je prispevalo k povečanju udeležbe v poklicnem izobraževanju in usposabljanju ter njegove relevantnosti za trg dela. Pričakuje se, da se bo povečal delež udeležencev v poklicnem izobraževanju in usposabljanju, ki opravljajo vajeništvo, skrb pa še naprej povzroča stopnja osipa v poklicnem izobraževanju in usposabljanju.
- (9) V predšolski vzgoji in varstvu za starostno skupino od 0 do 3 let še vedno primanjkuje prostih mest, vendar se razmere izboljšujejo, vsako leto pa se ustvarjajo dodatna mesta.

- (10) Estonija ima največjo razliko v plačah med spoloma v Uniji z 28,3 % v letu 2014. To povzroča tveganje, da potencial žensk ni v celoti izkoriščen. Razlogi za razliko v plačah med spoloma so med drugim poklicna in sektorska segregacija spolov na trgu dela, pomanjkanje preglednosti plač v zasebnem sektorju in daljše prekinitve poklicne poti žensk zaradi družinskih obveznosti. Vlada je napovedala vrsto ukrepov za odpravo razlik v plačah med spoloma. Načrtovani ukrepi, ki jih je treba še sprejeti in začeti izvajati, so med drugim boljše zbiranje podatkov, zadolžitev inšpektoratov za delo za spremljanje, kako delodajalci uporabljajo načelo enakega plačila, spodbujanje preglednosti plač, uvedba spodbud za očete, da prevzamejo del starševskega dopusta, in povečanje dostopa do otroškega varstva. Načrt za socialno varstvo za obdobje 2016–2023 vključuje cilje s področja enakosti med spoloma ter prinaša ukrepe za odpravljanje segregacije spolov na trgu dela in boj proti stereotipom. V načrtu so ukrepi za lajšanje bremena skrbi za družino in vključevanje oseb, ki skrbijo za družino, na trg dela, s pričakovanimi pozitivnimi učinki na udeleženo žensk na trgu dela.
- (11) V Estoniji dostop do javnih storitev ni zagotovljen v vseh občinah, izziv pa je še vedno lokalno zagotavljanje kakovostnih storitev na področjih, kot so promet, izobraževanje, dolgotrajna oskrba starejših in druge socialne storitve na lokalni ravni. Vlada je marca 2016 parlamentu predložila osnutek zakona o upravni reformi, ki naj bi utrl pot reformi lokalne uprave. Reforma predvideva prostovoljne združitve in združitve na pobudo vlade z namenom nudenja dostopnih in kakovostnih storitev ter zagotovitve učinkovitejšega in bolj usposobljenega upravljanja. Spremenjeni zakon o socialni varnosti določa minimalne zahteve za devet socialnih storitev, vendar je njegovo izvajanje pod vprašajem zaradi pomanjkljivosti pri zagotavljanju storitev občin. Predlagana reforma lokalne uprave še ni bila sprejeta.

- (12) Estonija ima enega najvišjih deležev naložb v BDP v zasebnem in javnem sektorju. Vendar pa še vedno ostajajo nekateri izzivi za nadaljnje izboljšanje naložbenega okolja v državi. Estonija je sprejela ukrepe za izvajanje strategije za raziskave, razvoj in inovacije „Na znanju temelječa Estonija“ in strategije za rast podjetništva, ki skupaj tvorita okvir za pametno specializacijo. Zagotavljanje uspešnih sinergij med tema strategijama lahko prispeva k spodbujanju zasebnih vlaganj v raziskave, razvoj in inovacije, zlasti ker so naložbe v raziskave in tehnologijo podjetij upadle na 0,6 % BDP v letu 2014 in Estonija najverjetneje ne bo dosegla cilja 3 % BDP za raziskave, razvoj in inovacije do leta 2020. Število podjetij, ki sodelujejo z raziskovalnimi institucijami, je omejeno, posledica česar je nizka stopnja patentnih prijav. Obenem se zdi, da se je celotna struktura estonskega izvoza proizvedenega blaga v zadnjih letih preusmerila v blago nižje vrednosti. Pomanjkanje delovne sile in strokovnega znanja lahko pomeni oviro za večjo investicijsko aktivnost v sektorjih visoke tehnologije.
- (13) V okviru evropskega semestra je Komisija izvedla izčrpno analizo ekonomske politike Estonije in jo objavila v poročilu o državi za leto 2016. Prav tako je ocenila program stabilnosti in nacionalni program reform ter ukrepanje po priporočilih, ki jih je Estonija prejela v prejšnjih letih. Glede na to, da je treba okrepiti splošno ekonomsko upravljanje Evropske unije z vključitvijo prispevka na ravni EU v prihodnje nacionalne odločitve, Komisija pri tem ni upoštevala le pomena teh programov za vzdržno fiskalno in socialno-ekonomsko politiko v Estoniji, ampak tudi njihovo skladnost s pravili in smernicami EU. Priporočila v okviru evropskega semestra so izražena v priporočilih 1 in 2.
- (14) Svet je na podlagi te ocene preučil program stabilnosti in meni, da bo Estonija izpolnjevala določbe Pakta za stabilnost in rast –

PRIPOROČA, da Estonija v obdobju 2016–2017 ukrepa tako, da:

1. Zagotovi razpoložljivost in dostopnost visokokakovostnih javnih storitev, zlasti socialnih storitev, na lokalni ravni, med drugim s sprejetjem in izvajanjem predlagane reforme lokalne uprave. Sprejme in izvede ukrepe za zmanjšanje razlik v plačah med spoloma, vključno s tistimi, ki so predvideni v načrtu za socialno varnost.
2. Spodbuja zasebne naložbe v raziskave, razvoj in inovacije, tudi s krepitevijo sodelovanja med akademskimi krogi in podjetji.

V Bruslju,

*Za Svet
Predsednik*
